

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a členov senátu JUDr. Ing. Miroslava Gavalca PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD., v právnej veci navrhovateľa: **M. L.**, nar. X., štátna príslušnosť Alžírsko, *zastúpeného Advokátskou kanceláriou Š., s.r.o., M.*, proti odporcovi: **Oddelenie cudzineckej polície Policajného zboru Bratislava, Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Bratislava, Úrad hraničnej a cudzineckej polície Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Hrobákova 44, Bratislava**, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu zo dňa 11. marca 2010, č. p.: UHCP-RHCP-BA-OCP-AV-43-6/2010, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 29. apríla 2010, č. k. 3Sp/4/2010-64, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 29. apríla 2010, č. k. 3Sp/4/2010-64 **z m e ň u j e** tak, že rozhodnutie odporcu zo dňa 11. marca 2010, č. p.: UHCP-RHCP-BA-OCP-AV-43-6/2010 **z r u š u j e**.

Navrhovateľovi náhradu trov konania **nepriznáva**.

O d ô v o d n e n i e :**I.****Predmet veci**

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporcu zo dňa 11. marca 2010, č. UHCP-RHCP-BA-OCP-AV-43-6/2010, ktorým odporca podľa § 62 ods. 1 písm. a) s poukazom na § 59a ods. 1 písm. a) zákona č. 48/2002 Z.z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o pobyte cudzincov“) a s poukazom na čl. 3 Smernice Rady 2001/40/ES z 28.5.2001 o vzájomnom uznávaní rozhodnutí o vyhostení príslušníkov tretích krajín, zaistil dňom 11.3.2010 o 13,30 hod. navrhovateľa na čas nevyhnutne potrebný, najviac na šesť mesiacov (podľa § 62 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov) a umiestnil ho v Útvare policajného zaistenia cudzincov v Sečovciach.

Krajský súd dospel k záveru, že rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonom o pobyte cudzincov a že nie je v rozpore s Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

K námietkam navrhovateľa týkajúcich sa efektívnosti a účelnosti rozhodnutia o zaistení, ktoré poukazujú na dôvody, prečo navrhovateľa nie je možné z územia Slovenskej republiky vyhostiť a že pobyt navrhovateľa na území Slovenskej republiky ako žiadateľa o azyl počas tohto konania je oprávnený, krajský súd uviedol, že sa nimi nezaoberal, pretože tieto námietky sa týkajú rozhodovania o vyhostení navrhovateľa z územia Slovenskej republiky, prípadne už samotnej realizácie vyhostenia navrhovateľa z nášho územia.

Krajský súd sa nestotožnil s názorom navrhovateľa, že ak nie je účelné a efektívne rozhodnutie o administratívnom vyhostení navrhovateľa nemôže byť efektívne a účelné ani rozhodnutie o jeho zaistení. V danom prípade rozhodnutie o administratívnom vyhostení navrhovateľa je právoplatné a preto v tomto konaní, teda v konaní o zaistení navrhovateľa, nemal krajský súd dôvod, rovnako ako správny orgán, vyporiadavať sa s otázkami, ktoré mali byť podkladom rozhodnutia o administratívnom vyhostení, prípadne v konaní o azyle. Taktiež uviedol, že odporca ako správny orgán, ale ani súd nie sú oprávnení preskúmavať, hodnotiť rozhodnutie súdu vyššej inštancie v Paríži, ktorým bol navrhovateľ odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní piatich rokov a zároveň mu bol uložený natrvalo zákaz vstupu na francúzske územie, ktorý platí v súlade so smernicou Rady 2001/40/ES z 28.5.2001aj pre celý Schengenský priestor.

Krajský súd poukázal na to, že navrhovateľ nebol zaistený z dôvodu, že sa neoprávnene zdržiava na území Slovenskej republiky, ale za účelom vyhostenia. Námietku navrhovateľa, že sa na území Slovenskej republiky zdržiava dôvodne vyhodnotil ako neopodstatnenú.

Námietku navrhovateľa, že rozhodnutie odporcu je zmätočné, nesúvislé, nezrozumiteľné, považoval krajský súd za nedôvodnú. Odporca sa podľa krajského súdu v odôvodnení svojho rozhodnutia vysporiadal so všetkými skutočnosťami, ktoré sú podstatné a rozhodujúce pre rozhodnutie o zaistení cudzinca v súlade so zákonom o pobyte cudzincov. Navyiac správny orgán sa vysporiadal aj s otázkami, ktoré sa týkajú rozhodnutia o vyhostení navrhovateľa a udelenie azylu prípadne poskytnutia doplnkovej ochrany. Z toho krajský súd vyvodil, že odporca dôsledne zvažoval všetky skutočnosti, ktoré by mohli i keď nepriamo mať vplyv na rozhodnutie o zaistení na účely výkonu administratívneho vyhostenia navrhovateľa.

II.

Stručné zhrnutie argumentácie odvolacích dôvodov navrhovateľa

Proti rozsudku podal navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu včas odvolanie, v ktorom uviedol, že rozsudok krajského súdu je podľa neho nezákonný z dôvodov uvedených v § 205 ods. 2 písm. d) a f) O.s.p., teda z dôvodu, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa navrhovateľa krajský súd svojím rozsudkom hrubo zasiahol do jeho ústavne i medzinárodne garantovaných základných ľudských práv.

Navrhovateľ namietal, že bol zaistený v rozpore so zákonom ustanoveným postupom. Nebolo mu umožnené poskytnutie právnej pomoci. Navrhovateľ upovedomil advokáta JUDr. Š., ktorý ho zastupuje vo viacerých konaniach, o zadržaní, menovaný advokát zabezpečil prítomnosť iného advokáta pri úkonoch policajného orgánu a to JUDr. B. B., ktorý sa dostavil na políciu, nebolo mu ale umožnené stretnúť sa s navrhovateľom, pretože nemal plnomocenstvo. Podľa názoru navrhovateľa sa krajský súd s uvedenými skutočnosťami vôbec nevyporiadal. Odvolávanie sa na súhlas navrhovateľa v situácii, keď mu bol odopretý styk s advokátom, nie je podľa navrhovateľa v takejto situácii postačujúce.

Navrhovateľ ďalej namietal, že rozhodnutie o zaistení navrhovateľa nemožno považovať za efektívne a účelné na základe štyroch samostatných dôvodov, pričom každý z nich samostatne spôsobuje, že zaistenie navrhovateľa nie je efektívne a účelné. Ide o postavenie navrhovateľa ako žiadateľa o azyl (navrhovateľ bol v čase svojho zaistenia žiadateľom o azyl na území Slovenskej republiky a na území Slovenska sa zdržiaval oprávnene a zaistenie osoby oprávnene sa zdržiavajúcej na území Slovenskej republiky nie je ani efektívne ani účelné a je neoprávneným zásahom do práva na osobnú slobodu a bezpečnosť).

Navrhovateľ poukázal na nemožnosť jeho vydania do Alžírsku z dôvodu obáv, že by mu v Alžírsku hrozilo nebezpečenstvo mučenia alebo podrobenia krutému, neľudskému, či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu. V tejto súvislosti poukázal na to, že žiadosť o vydanie navrhovateľa bola definitívne zamietnutá rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 2Tost 13/2008 zo dňa 7.8.2008, podľa ktorého je vydanie navrhovateľa do Alžírsku neprípustné.

Navrhovateľ namietal nevykonateľnosť rozhodnutia o administratívnom vyhostení (výkonom rozhodnutia o administratívnom vyhostení je reálne vyhostenie osoby z územia dotknutého štátu a ak k takémuto reálnemu vyhosteniu nemôže dôjsť v súlade so zákonom, možno logicky tvrdiť, že rozhodnutie je nevykonateľné, resp. nie je ani účelné, ani efektívne a preto nemôže byť účelné a efektívne ani rozhodnutie o zaistení cudzinca, pretože podkladom pre zaistenie je práve rozhodnutie o administratívnom vyhostení, nestačí len formálna existencia) a právo na rešpektovanie rodinného a súkromného života (navrhovateľ má na území Slovenskej republiky manželku a syna, pričom obaja majú občianstvo Slovenskej republiky a trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, manželka bola pozbavená spôsobilosti na právne úkony a matka manželky podala za dcéru žiadosť o rozvod, ak si neplnil svoje povinnosti vyplývajúce zo zákona o rodine, nebolo to jeho vinou, ale skutočnosťou, že je nepretržite obmedzený na svojej slobode.).

Navrhovateľ nesúhlasil ani s názorom krajského súdu, že sa odporca vyporiadal so všetkými skutočnosťami, ktoré sú podstatné a rozhodujúce pre vydanie rozhodnutia o zaistení. Podľa jeho názoru je rozhodnutie odporcu nepreskúmateľné pre svoju nezrozumiteľnosť a je zmätočné.

III.

Stručné zhrnutie vyjadrenia odporcu k odvolaniu navrhovateľa

Odporca vo svojom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že dôvodom vydania rozhodnutia o zaistení bola skutočnosť, že navrhovateľovi bolo dňa 20.7.2006 vydané rozhodnutie o administratívnom vyhostení z územia Slovenskej republiky a uložení zákazu vstupu na územie Slovenskej republiky do 26.4.2016. Odporca ďalej uviedol, že postupoval v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi, teda Ústavou Slovenskej republiky, zákonom o pobyte cudzincov, zákonom o správnom konaní, ako aj s medzinárodnými dohovormi, ktorými je Slovenská republika viazaná. Podľa svojej povinnosti chránil záujmy štátu a spoločnosti, keď od žalobcu dôsledne vyžadoval plnenie jeho povinností uložených mu zákonmi Slovenskej republiky. Navrhovateľ podlieha právnemu poriadku a orgánom Slovenskej republiky a musí dodržiavať jej právny poriadok. Odporca poukázal na to, že navrhovateľ vedome nerešpektoval rozhodnutie o administratívnom vyhostení.

Podľa názoru odporcu, krajský súd dôsledne preskúmal skutkový stav veci ako aj zaslaný spisový materiál a pri svojom rozhodovaní sa opieral o dôkazy a preskúmal aj efektivitu zaistenia, keď zistil že zaistenie splňa svoj účel.

Zaistenie navrhovateľa bolo podľa odporcu nevyhnutné, pretože ten vedome a sústavne porušoval zákony Slovenskej republiky.

Odporca uviedol, že v správnom konaní vyhodnotil všetky dostupné informácie o účastníkovi konania, o jeho kriminálnej minulosti a doterajšom nerešpektovaní zákonov a po vyhodnotení jednotlivých dôkazov samostatne a následne aj vo vzájomnej súvislosti a na základe týchto skutočností považuje za preukázané, že osoba účastníka konania predstavuje reálne hroziace nebezpečenstvo pre bezpečnosť Slovenskej republiky, ako aj pre spoločnosť.

K námietke navrhovateľa, že bol zaistený v rozpore so zákonom, odporca uviedol, že sa s týmto jeho názorom nemôže stotožniť nakoľko rozhodnutie o zaistení

vychádza zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu, ako aj z administratívneho spisu. Svoje rozhodnutie dostatočne preukázal a odôvodnil.

K námietke navrhovateľa, že navrhovateľ bol zaistený v rozpore so zákonom ustanoveným postupom podľa § 19 ods. 6 zákona č. 171/1993 o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov, podľa ktorého osobe zaistenej podľa odseku 1 sa umožní bez zbytočného odkladu na jej požiadanie vyrozumieť o zaistení niektorú z blízkych osôb a požiadať advokáta o poskytnutie právnej pomoci. Navrhovateľovi síce bolo umožnené požiadať advokáta o poskytnutie právnej pomoci, samotné poskytnutie právneho pomoci mu však umožnené nebolo. Odporca ďalej uviedol, že navrhovateľ nebol zaistený v zmysle ustanovení zákona o Policajnom zbore, ale podľa ustanovení zákona o pobyte cudzincov. Navyše JUDr. Š. bol o zaistení telefonicky vyrozumený a súhlasil s tým, aby správny orgán konal v jeho neprítomnosti. Sám navrhovateľ uviedol, že nechce upovedomiť iného advokáta a súhlasí s konaním bez jeho prítomnosti, čo potvrdzuje aj zápisnica o podaní vysvetlenia zo dňa 11.3.2010.

K namietanej neefektívnosti a neúčelnosti zaistenia uviedol, že krajský súd sa tým na pojednávaní zaoberal, ale nestotožnil sa s názorom navrhovateľa.

Na záver uviedol, že všetky námietky uvádzané navrhovateľom v odvolaní boli krajským súdom preskúmané, nakoľko odvolanie proti rozsudku krajského súdu je takmer identické s opravným prostriedkom proti rozhodnutiu správneho orgánu.

Z poukázaním na uvedené navrhoval, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné zmeniť. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho

pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP, s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 12. apríla 2011 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmavajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 250l ods. 1 O.s.p. podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku „Rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam správnych orgánov“ sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov.

Pokiaľ v tretej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku nie je ustanovené inak, použije sa primerane ustanovenie druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku s výnimkou § 250a.

Správny súd pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu v konkrétnej veci posudzuje, či vykonané dôkazy, z ktorých správny orgán vychádza, nie sú pochybné, najmä kvôli prameňu, z ktorého pochádzajú alebo pre porušenie niektorej procesnej zásady správneho konania. Ďalej správny súd posudzuje, či vykonané dôkazy logicky robia vôbec skutkový záver, ku ktorému správny orgán dospel. Správny súd pri preskúvaní zákonnosti správneho rozhodnutia a postupu správneho orgánu posudzuje, či správny orgán aplikoval na predmetnú právnu vec relevantný právny predpis.

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie odporcu zo dňa 11. marca 2010, č. UHCP-RHCP-BA-OCP-AV-43-6/2010, ktorým odporca

podľa § 62 ods. 1 písm. a) s poukazom na § 59a ods. 1 písm. a) zákona č. 48/2002 Z.z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o pobyte cudzincov“) a s poukazom na čl. 3 Smernice Rady 2001/40/ES z 28.5.2001 o vzájomnom uznávaní rozhodnutí o vyhostení príslušníkov tretích krajín, navrhovateľ dňom 11.3.2010 o 13,30 hod zaistený na čas nevyhnutne potrebný, najviac na šesť mesiacov (podľa § 62 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov) a umiestnený v Útvare policajného zaistenia cudzincov v Sečovciach.

Preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Z obsahu administratívneho spisu odvolací súd zistil, že rozhodnutím Oddelenia cudzineckej polície Policajného zboru Bratislava zo dňa 20. júla 2006, č. PPZ-106-23/HCP-BA-OCP-AV-2006 bolo rozhodnuté podľa § 57 ods. 1 písm. a) bod 1, ods. 1 písm. c) bod 1 zákona o pobyte cudzincov tak, že navrhovateľ sa administratívne vyhostí a bol mu určený zákaz vstupu na územie Slovenskej republiky na 10 rokov, t. j. do 26.04.2016. Rozhodnutím Riaditeľstva hraničnej a cudzineckej polície Bratislava, Úradu hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru Bratislava zo dňa 2. októbra 2006 pod č. PPZ-59/HCP-BA-R-CP-2006 bolo zamietnuté odvolanie navrhovateľa a potvrdené prvostupňové rozhodnutie o administratívnom vyhostení a určení zákazu pobytu navrhovateľa na území Slovenskej republiky.

Rozhodnutím odporcu zo dňa 7. augusta 2008, č. UHCP-108-8/RHCP-BA-OCP-AV-2008 podľa § 62 ods. 1 písm. a) zákona o pobyte cudzincov bolo rozhodnuté o zaistení navrhovateľa na čas nevyhnutne potrebný, najviac na 180 dní,

a o jeho umiestnení v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Medveďov. Toto rozhodnutie bolo potvrdené Krajským súdom v Trnave č. k. 32Sp 87/2008-57 zo dňa 22.10.2008 a rozhodnutie krajského súdu bolo potvrdené rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sža 52/2008 zo dňa 29.1.2009.

V uvedenej veci bola podaná sťažnosť na Ústavný súd Slovenskej republiky, ktorý dňa 19.10.2010 (nález ÚS SR č. II.ÚS 264/09-81) rozhodol, že právo M. L. na slobodu a bezpečnosť zaručené v čl. 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Sža 52/2008 a jeho rozsudkom porušené bolo, právo M. L. na urýchlené rozhodnutie o pozbavení osobnej slobody zaručené v čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 32Sp 87/2008 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 8Sža/52/2008 porušené bolo. Zároveň mu bolo priznané finančné zadostučinenie v sume 3000 EUR a náhrada trov právneho zastúpenia v sume 357,46 EUR.

IV.

Argumentácia rozhodnutia odporcu

Dňa 11.3.2010 bolo pod č. p.: UHCP-RHCP-BA-OCP-AV-43-6/2010 odporcom vydané ďalšie rozhodnutie o zaistení navrhovateľa, ktorým navrhovateľa na základe právoplatného rozhodnutia o administratívnom vyhostení č. p.PPZ-106-23/HCP-BA-OCP-AV-2006 podľa § 62 ods. 1 písm. a/ s poukazom na § 59a ods. 1 písm. a/ zákona o pobyte cudzincov ako aj s poukazom na čl. 3 Smernice Rady 2001/40/ES z 28.5.2001 o vzájomnom uznávaní rozhodnutí o vyhostení štátnych príslušníkov tretích krajín, zaistil dňom 11.3.2010 o 13,30 hod. na čas nevyhnutne potrebný, najviac na šesť mesiacov (podľa § 62 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov) a umiestnil ho v Útvare policajného zaistenia cudzincov v Sečovciach.

Z odôvodnenia rozhodnutia vyplynulo, že 11.3.2010 bol navrhovateľ prevzatý orgánmi Slovenskej republiky od orgánov Rakúskej republiky v zmysle Nariadenia Rady (ES) č. 343/2003, ktorá ustanovuje kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o azyl podanej štátnymi príslušníkmi tretej krajiny v jednom z členských štátom Európskych spoločenstiev, pričom jeho prevzatiu prechádzalo jeho svojvoľné opustenie pobytového tábora žiadateľov o azyl v Rohovciach.

Odporca v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že nakoľko možno predpokladať, že účastník konania bude mariť alebo sťažovať výkon rozhodnutia o administratívnom vyhostení, považoval za dôvodné aplikovanie ustanovenia § 59 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov. Navrhovateľ sa na území Slovenskej republiky zdržiaval neoprávnene a bolo preukázaná jeho kriminálna minulosť.

Rovnako za dôvodné považoval aplikovanie ustanovenia § 59 ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov, pretože účastník nie je držiteľom platného cestovného dokladu, ktorý by umožňoval účastníkovi konania vycestovať z územia Slovenskej republiky a účastník nevykonal sám žiadne úkony k zabezpečeniu cestovného dokladu aby mohol vycestovať.

Aplikovanie ustanovenia § 59a ods. 1 písm. a) zákona o pobyte cudzincov odôvodnil odporca tým, že bolo zistené, že účastníkovi konania bol vyslovený definitívny zákaz vstupu na územie Francúzskej republiky v roku 2006 rozhodnutím prvostupňového súdu v Paríži a bol odsúdený na 5 rokov odňatia slobody z dôvodu jeho príslušnosti k radikálnemu hnutiu Muslim Action a z dôvodu jeho osobnej účasti na tréningu v táboroch organizácie Al-Kaida. V Alžírsku bol odsúdený na doživotný trest odňatia slobody za príslušnosť k teroristickej organizácii.

Odporca ďalej uviedol, že postupoval v súlade so smernicou Rady 2001/40/ES z 28.5.2001 o vzájomnom uznávaní rozhodnutí o vyhostení štátnych

príslušníkov tretích krajín. Vyhodnotil všetky dostupné informácie o účastníkovi konania, o jeho kriminálnej minulosti a doterajšom nerešpektovaní zákonov a po vyhodnotení jednotlivých dôkazov samostatne a následne aj vo vzájomnej súvislosti a považoval za preukázané, že osoba účastníka konania predstavuje reálne hroziace nebezpečenstvo pre bezpečnosť Slovenskej republiky, ako aj pre spoločnosť.

Odporca v dôvodoch rozhodnutia uviedol, že sa zaoberal aj ustanovení § 22 ods. 1 zákona 480/2002 Z.z. o azyle v znení neskorších predpisov, ktorý priznáva právo žiadateľovi o udelenie azylu zdržiavať sa oprávnene na území Slovenskej republiky, nakoľko navrhovateľ požiadal o azyl. Uviedol ale, že podanie vyhlásenia podľa zákona o azyle nie je dôvodom na prepustenie zaisteného cudzinca a konanie podľa zákona o azyle nie je zaistením účastníka konania dotknuté.

Odporca uviedol, že preskúmal aj existenciu prekážok administratívneho vyhostenia v súlade so zákonom o pobyte cudzincov ako aj s Dohovorom o ochrane ľudských práv a slobôd a skonštatoval, že odporca ako štátny orgán môže podľa ods. 2 článku 8 Dohovoru zasahovať do výkonu tohto práva len keď je to v súlade so zákonom a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti, v záujme bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajiny, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných. A je zrejmé, že navrhovateľ, ktorý je súdmi vo Francúzsku a Alžírsku právoplatne odsúdený ako medzinárodný terorista, predstavuje reálne nebezpečenstvo pre spoločnosť a Slovenskú republiku, ktorá je zmluvnou stranou Dohovoru Rady Európy o predchádzaní terorizmu.

Odporca uviedol, že prihliadal aj na súkromný a rodinný život navrhovateľa, ktorý mal na území Slovenskej republiky manželku a syna. Okresný súd Bratislava IV manželov bez prítomnosti navrhovateľa rozviedol, syna zveril do náhradnej starostlivosti starej matky a navrhovateľovi zakázal styk so synom.

Je teda zrejmé, že navrhovateľ si nikdy riadne neplnil povinnosti vyplývajúce mu zo zákona o rodine a predmetné rozhodnutie nebude mať nepriaznivý dopad na jeho rodinný život.

Na záver odporca konštatoval, že zistil, že sú splnené podmienky § 62 ods. 1 písm. a) zákona o pobyte cudzincov a zaistenie je vzhľadom k prebiehajúcemu konaniu o vyhostení v súlade s článkom 6 ods. 1 písm. f) Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd.

Podľa § 62 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov policajt je oprávnený zaistiť cudzinca na účel:

- a) výkonu jeho administratívneho vyhostenia alebo výkonu trestu vyhostenia,
- b) výkonu jeho prevozu podľa osobitného predpisu, alebo
- c) jeho vrátenia podľa osobitného predpisu, ak neoprávnene vstúpil na územie Slovenskej republiky alebo sa neoprávnene zdržiava na území Slovenskej republiky.

Podľa § 62 ods. 2 zákona o pobyte cudzincov, podanie vyhlásenia podľa osobitného zákona (zákon č. 480/2002 Z.z. o azyle) alebo požiadanie cudzinca o dobrovoľný návrat nie je dôvodom na prepustenie zaisteného cudzinca. Konanie podľa osobitného zákona nie je zaistením dotknuté.

Podľa § 62 ods. 3 o pobyte cudzincov, cudzinec môže byť zaistený na čas nevyhnutne potrebný, najviac však na 180 dní.

Nevyhnutným predpokladom pre vydanie rozhodnutia o zaistení je v zmysle § 62 ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov preukázanie existencie rozhodnutia o vyhostení.

Podľa článku 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody, okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom:

f) zákonné zatknutie, alebo iné pozbavenie slobody osoby, aby sa zabránilo jej nedovolenému vstupu na územie alebo osoby, proti ktorej prebieha konanie o vyhostenie alebo vydanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dáva do pozornosti, že predmetná vec (odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajskému súdu v Košiciach č. k. 3Sp 4/2010-64) mu bola predložená krajským súdom 14.7.2010, t. j. v čase, keď navrhovateľ sa už na území SR nenachádzal. Navrhovateľ bol z územia SR vyhostený do Alžírsku dňa 19.4.2010.

Napriek tejto skutočnosti odvolací súd s poukazom na vznesené námietky navrhovateľa ohľadne neúčelnosti a neefektívnosti napadnutého rozhodnutia o zaistení a namietaného rozporu s čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, považoval za potrebné na navrhovateľom nastolené otázky, ktoré majú podľa odvolacieho súdu podstatný význam pre posúdenie zákonnosti napadnutého rozhodnutia správneho orgánu, dať účastníkovi konania na ne odpovedť vo forme rozhodnutia, ktoré má v danom prípade len formálny charakter.

Vzhľadom na skutočnosť, že Ústavný súd Slovenskej republiky dňa 7.7.2009 prijal na ďalšie konanie sťažnosť navrhovateľa, (ktorou namietal porušenie svojho práva na slobodu a bezpečnosť zaručeného čl. 5 ods. 1 a ods. 4 Dohovoru rozhodnutím Oddelenia cudzineckej polície PZ Bratislava sp. zn. UHCP-108-

8/RHCP-BA-OCP-AV-2008 zo dňa 7.8.2008, postupom KS v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 32Sp 87/2008 a jeho rozsudkom z 22.10.2008 a postupom NS SR v konaní vedenom pod sp. zn. 8Sža 52/2008 a jeho rozsudkom zo dňa 29.1.2009), Najvyšší súd Slovenskej republiky považoval za potrebné vyčkať na dôvody predmetného nálezu tak, aby sa s týmito mohol náležite oboznámiť, t. j. s odôvodnením nálezu, keďže sťažnosť sa týkala rozhodnutia v obdobnej veci a toho istého účastníka M. L.

V.

Argumentácia rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 264/09-81 zo dňa 19.10.2010

Ústavný súd Slovenskej republiky v predmetnej veci dňa 19.10.2010 vydal nález sp. zn. II. ÚS 264/09-81, ten bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky známy len čo do výroku. Nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 264/09-81 vo veci vydaný dňa 19.10.2010 v plnom znení, t. j. aj s odôvodnením bol najvyššiemu súdu doručený až dňa 24.3.2011.

Z dôvodov nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 264/09-81 zo dňa 19.10.2010 vyplynulo, že *konanie o zaistení, ktorého sa týkala prejednávaná sťažnosť a konanie o vyhostení sú síce dve odlišné konania, ale v žiadnom prípade nie sú úplne nezávislé či izolované. Uvedené konštatovanie podľa ústavného súdu vyplýva zo samotného účelu zaistenia, ktorým bolo v danom prípade výkon administratívneho vyhostenia . Zákon umožňuje štátu, aby vo vhodných prípadoch mal vo fyzickej dispozícii osobu, u ktorej prebieha vyhost'ovacie konanie, aby mohlo byť vyhostenie realizované. Z tohto pohľadu je potrebné vnímať aj nevyhnutnosť zaistenia. Administratívne zaistenie nemusí byť nevyhnutné tým spôsobom, ako je to pri väzbe v trestnom konaní, kde musia byť naplnené väzobné*

dôvody. V zásade tu platí úplne tradičný koncept nevyhnutnosti v zmysle hľadania menej závažného zásahu do základných slobôd. Výnimkou je situácia, ak samo vnútroštátne právo zakotvuje podmienku nevyhnutnosti. Vtedy sa z pohľadu EŠLP posudzuje nevyhnutnosť v rámci posúdenia zákonnosti zaistenia. Slovenská právna úprava požiadavku nevyhnutnosti neupravuje, preto tento prvok nie je potrebné takto skúmať. V tomto zmysle nie je podľa ústavného súdu správny argument sťažovateľa nevyhnutnosťou. To však neznamená, že zaistenie môže byť svojvoľné. Jeho limitom je práve naplnenie účelu, a to reálnosť vyhostenia, vyhostiteľnosť cudzinca, pričom konanie o vyhostení musí byť vedené s riadnou starostlivosťou.

Podľa ústavného súdu obmedzenie osobnej slobody je viazané na účel zaistenia. Medzi zaistením a jeho účelom je úzka súvislosť. I keď definitívny záver týkajúci sa vyhostenia padne v inom konaní, súd nemôže ani pri rozhodovaní o zaistení ignorovať zjavné fakty, ktoré bránia vyhosteniu.

Pri osobnej slobode je veľmi bezprostredne, priam na nerozlíšenie previazaný hmotnoprávny a procesnoprávny komponent. Nie je náhoda, že práve ochrana osobnej slobody je tak podrobne upravená v ústave a dohovore.

Podľa ústavného súdu najvyšší súd konštatovaním, že konanie o zaistení a konanie o vyhostení sú oddelené a neposúdením vyhostiteľnosti ako podmienky zaistenia porušil procesný komponent osobnej slobody sťažovateľa.

Ústavný súd považoval za najzávažnejšie porušenie základného práva skutočnosť, že najvyšší súd explicitne odmietol spojitosť medzi zaistením a jeho účelom, teda otázku vyhostiteľnosti, aj keď najvyšší súd rozhodoval formálne rovnako ako krajský súd.

Tieto právne závery ústavného súdu sa tak stali rozhodujúcimi pri posudzovaní správnosti napadnutého rozsudku krajského súdu, ktorý preskúmaval zákonnosť rozhodnutia odporcu o zaistení navrhovateľa za účelom jeho administratívneho vyhostenia.

VI.

Právny názor Najvyššieho súdu SR

Ako vyplynulo z obsahu administratívneho spisu, odporca zdôvodnil rozhodnutie o zaistení žalobcu preukázanou dôkaznou situáciou, za ktorú označil existenciu právoplatného rozhodnutia o vyhostení navrhovateľa zo dňa 20. júla 2006 č. PPZ-106-23/HCP-BA-OCP-AV-2006.

Ako správne konštatoval krajský súd, navrhovateľ bol zaistený za účelom vyhostenia.

Pokiaľ teda navrhovateľ namietal, že neúčelnosť a neefektívnosť rozhodnutia o zaistení, ktorú odvodil z nemožnosti vyhostenia do Alžírsku a nevyhostiteľnosti do inej tretej krajiny, bolo povinnosťou krajského súdu sa touto námietkou zaoberať, najmä z pohľadu reálnosti jeho vyhostiteľnosti do tretej krajiny.

Najvyšší súd Slovenskej republiky pritom dáva do pozornosti, že z obsahu administratívneho spisu nevyplývalo, že by správne orgány v súvislosti s inou treťou krajinou skúmali prekážky vyhostenia. Z uvedeného možno usúdiť, že správne orgány neskúmali možnosť vyhostenia navrhovateľa do inej tretej krajiny.

Z citovaného nálezu ústavného súdu vyplynulo, že konanie o zaistení, ktoré je predmetom súdneho prieskumu a konanie o vyhostení súd síce dve odlišné konania, ale v žiadnom prípade nie sú úplne nezávislé či izolované.

Správne orgány boli povinné rešpektovať novú skutočnosť, a to vydanie predbežného opatrenia EŠLP zo dňa 13.8.2008, obsahom ktorého je zákaz vyhostiť navrhovateľa do Alžírsku.

I keď sa tento zákaz nevzťahuje na ostatné krajiny, limitom naplnenia účelu zaistenia, aby sa predchádzalo svojvôli pri zaistení je reálnosť vyhostenia, teda vyhostiteľnosť cudzinca, pričom odvolací súd dáva do pozornosti, že konanie o vyhostení musí vedené s riadnou starostlivosťou. Z rozhodnutia o administratívnom vyhostení navrhovateľa č. p. PPZ- 106-23/HCP-BA-OCP-AV-2006 síce nevyplýva, že správne orgány rozhodnutím predmetným rozhodnutím rozhodli o jeho vyhostení do Alžírsku, bolo však povinnosťou krajského súdu relevantne posúdiť, či správne orgány s riadnou starostlivosťou pristupovali k prevereniu možnosti vyhostenia navrhovateľa do tretej krajiny.

Navrhovateľ totiž namietal, že k jeho zaisteniu došlo v rozpore s článkom 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Priamo dohovor v texte čl. 5 ods. 1 písm. f/ uvádza, že pozbaviť osobnú slobodu možno u osoby, proti ktorej prebieha konanie o vyhostenie.

Prebiehaním konania, tak ako to uviedol aj ústavný súd odvolávajúc sa na rozhodnutia EŠLP, ktorý sa viackrát zaoberal vzťahom medzi zaistením a jeho účelom (vo veci Samie Ali v. Suisse, sťažnosť č. 24881/94, správa prijatá 26.2.1997, Abdolkhani and Karimnia v. Turkey), resp. rozhodnutie Nejvyššího správného soudu ČR sp. zn. 1As 12/2009-61 vo veci Kamran K. proti Policii ČR o zaistení,) **nemožno**

rozumieť len formálne začatie či priebeh takéhoto konania, ale aj reálnosť vyhostenia.

Z domácej právnej úpravy, zo záväznej judikatúry ESĽP ale aj z komparatívnej judikatúry a vôbec z podstaty zaistenia za účelom vyhostenia podľa najvyššieho súdu vyplýva, že **logickým predpokladom zaistenia cudzinca je, že jeho účel bude môcť byť naplnený, preto je potrebné pri rozhodovaní o zaistení cudzinca zvážiť, či je výkon správneho vyhostenia aspoň potenciálne možný.**

Reálnosťou vyhostenia navrhovateľa do tretej krajiny sa správne orgány nezaoberali a pokiaľ sa krajský súd neprihliadol na námietku navrhovateľa ohľadne neúčelnosti jeho zaistenia (*ak nie je účelné a efektívne rozhodnutie o administratívnom vyhostení navrhovateľa nemôže byť efektívne a účelné ani rozhodnutie o jeho zaistení*) pochybil. Podľa Najvyššieho súdu Slovenskej republiky totiž neobstojí argumentácia krajského súdu, že námietkami navrhovateľa ohľadne efektívnosti a účelnosti zaistenia navrhovateľa sa nemohol zaoberať s odôvodnením, že tieto námietky presahujú rámec súdneho prieskumu rozhodnutia o zaistení a týkajú sa samotného rozhodovania o vyhostení navrhovateľa z územia Slovenskej republiky, prípadne už samotnej realizácie vyhostenia navrhovateľa z nášho územia.

Aj s ohľadom na právny názor ústavného súdu vyjadrený v náleze sp. zn. II. ÚS 264/09-81 zo dňa 19.10.2010 bolo potrebné odmietnuť názor krajského súdu, že zaistenie a vyhostenie sú celkom odlišné inštitúty s rozdielnymi podmienkami aplikácie.

Námietky navrhovateľa týkajúce sa účelnosti a efektívnosti zaistenia vzhľadom k nereálnosti vyhostenia navrhovateľa zostali tak zo strany krajského súdu nezodpovedané a bez odpovede na to, či takýto postup bol v súlade so zákonom

o pobyte a čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd aj v nadväznosti na judikatúru ESLP, ktorý sa viackrát zaoberal vzťahom medzi zaistením a jeho účelom, nebolo možné dospieť k záveru, že rozhodnutie odporcu o zaistení navrhovateľa na účely výkonu administratívneho vyhostenia bolo v súlade so zákonom o pobyte cudzincov a neobstojí ani záver krajského súdu, že takéto rozhodnutie nie je v rozpore s čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Naopak Najvyšší súd SR dospel k záveru, že vzhľadom k tomu, že vyhostiteľnosťou navrhovateľa do inej tretej krajiny sa správne orgány vôbec nezaoberali, vyhostenie navrhovateľa do Alžírsku v zmysle vydaného predbežného opatrenia podľa čl. 39 rokovacieho poriadku ESLP pozastavil (zakázal) ESLP, neboli splnené podmienky pre zaistenie navrhovateľa, hoci formálne existovalo právoplatné rozhodnutie o jeho administratívnom vyhostení.

Za situácie, že odporca si bol vedomý nemožnosti výkonu vyhostenia navrhovateľa do Alžírsku a možnosť výkonu vyhostenia do inej tretej krajiny neskúmal (netvrdí to v rozhodnutiach ani vo vyjadreniach), nemohlo byť obmedzenie osobnej slobody, ktorým zaistenie cudzinca bezpochyby je, odvodňované účelom vyhostenia, ktorého reálnosť (aspoň potenciálna možnosť vyhostenia do inej tretej krajiny) nebola preukázaná.

VII.

Záver a trovy konania

Z vyššie uvedených dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že námietka navrhovateľa týkajúca sa efektívnosti a účelnosti rozhodnutia o zaistení, vzhľadom na absenciu skúmania podmienok vyhostiteľnosti navrhovateľa

do tretej krajiny bola dôvodná a už táto bola sama o sebe schopná vyvolať pochybnosti o zákonnosti napadnutého rozhodnutia odporcu o zaistení navrhovateľa.

Pokiaľ teda krajský súd na túto námietku neprihliadol a považoval rozhodnutie odporcu za rozhodnutie vydané v súlade so zákonom o pobyte cudzincov a v súlade s Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd, Najvyšší súd Slovenskej republiky sa takýmto právnym záverom krajského súdu nestotožnil a dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné podľa § 220 OSP zmeniť tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzal odvolací súd z § 224 ods. 2 v spojení s § 250k ods. 1 OSP a v zmysle § 151 ods. 2 OSP úspešnému navrhovateľovi nepriznal náhradu trov konania, pretože trovy právneho zastúpenia si neuplatnil a ani ich nevyčísľil v zákonnej lehote v súlade s § 151 ods. 1 OSP.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 12. apríla 2011

JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Ľubica Kavivanovová